

det Indtryk, at Fiskeriforeningen var i Færd med at gaa over fra at være en mere faglig Forening til oplysende Hjælp for Fiskerne til at være en mere social Forening. Desuden fremkom der paa denne Generalforsamling en ny Tanke om, at man burde organisere Fiskerne i Kredsforeninger, altsaa danne en lignende Organisation for Fiskerne som den, man i Forvejen havde for Husmændene. Det er det andet Punkt, hvor det forekommer mig, man kan se den sociale Forskydning. Tillige følger dermed, hvad der tidt følger med en social Forskydning, en kulturel Udvikling. Jeg maa maaske have Lov til i denne Sammenhæng at minde om Fiskerhøjskolen, som nu har faaet et helt andet Præg end tidligere ved sin nye Beliggenhed paa Snoghøj. Flere Medlemmer af dem, der er til Stede her, har, saa vidt mig bekendt, haft Lejlighed til at se denne Højskole. Jeg maa maaske tillige gøre opmærksom paa, at Fiskerne rundt om i Landet tager en økonomisk Konsekvens af deres forandrede Stilling, og det er den, at de for Alvor begynder at tænke paa at efterligne Andelstanken, at slaa sig sammen i Fællessalgsforeninger — flere Steder her i Landet findes der fortræffelige saadanne Foreninger, f. Eks. baade i Esbjerg og i Kalundborg. Jeg tror, det er et Udslag af den samme Standsvaagnen, der giver sig Udtryk i, at man med stigende Energi begynder at forlange saadant noget som, at der skal være en Fiskerikonsulent ikke alene i England, men ogsaa i Tyskland.

Det mærkeligste og ejendommeligste, maaske det interessanteste Udslag af den vaagnende Fiskerifølelse er imidlertid det, som lægger sig for Dagen i et Spørgsmaal, der mange Gange har været oppe, men som først nu synes at have naaet nogen Kraft, nemlig Spørgsmaalet om en Vestkysthavn. Det er i Virkeligheden saaledes, at hver Gang der opstaar en stor Bevægelse, synes den ligesom at udtømme sig i et Generalkrav. Socialdemokraternes Generalkrav er vel Kravet om Produktionsmidlernes Overgang til Staten. Georgeristernes Krav er vel nok, at Jordskylden skal være eneste Skat. Det forekommer mig, at ogsaa Fiskerfantasiens, hvis jeg maa bruge dette Udtryk, har haft en Trang til at udlade sig i en kæmpemæssig Opgave, en Opgave, som netop har det ved sig, som en stor Opgave altid skal have, naar den skal samle et Folk eller en Stand, nemlig at det er tvivlsomt, om den overhovedet kan gennemføres. Det

er jo megen Tvivl underkastet, om det kan gennemføres at skabe en Vestkysthavn. Dette Krav ser jeg altsaa som et tydeligt Tegn paa, at nu er Fiskerstanden ved at vaagne. Fiskerstanden kommer, ligesom Husmandstanden kommer eller rettere er kommet siden den 8. November 1902.

Hvis hele denne Opfattelse af Fiskerstandens sociale Stilling er rigtig, kan den komme til at spille en Rolle overfor et saadant lille Lovforslag som dette. Det kan være af Betydning, at saadant et Lovforslag ikke udstrækkes over et længere Aaremaal, end at man kan være sikker paa at staa frit med Hensyn til Fremtiden, hvis Bevægelsen tager Fart. Men jeg skal ikke gaa længere ind paa dette Lovforslags Forhold til denne Situation, det behøves ikke.

Man kunde spørge mig: Hvad er der saa ellers praktisk talt at sige til dette Lovforslag i Øjeblikket? Hvad der kan siges derom, er i Virkeligheden allerede sagt af de foregaaende Talere, baade hvad angaar Procenten, og hvad angaar Tabet, der er paaført Samfundet eller Staten ved denne Lov, og jeg skal ikke gentage det. Men jeg vil pege paa et enkelt Punkt, hvor jeg synes, at den gamle Lov indeholder en Del Uklarhed, i hvert Tilfælde indeholder en ufyldstgørende Udførelse af, hvad der skal gøres paa dette Felt. Det er ikke nok, at Fiskerne bringer Fisk i Land, men, efter hvad man nu ser, er det næsten fuldt saa vigtigt for Fiskerne, at de, efter at de har bragt Fiskene i Land, kan faa dem afsat. Hertil kræves imidlertid ikke blot Trafikmidler, men ogsaa merkantile Midler. Det er dem, man har fundet i Fællessalgsforeningerne. Men jeg tror, der kræves en Ting til. Det vil uundgaeligt ske, naar Fiskeriet tager Fart, at der ved Lejlighed ilandbringes flere Fisk, end der med Fordel kan afsættes, og derved rejses naturligt Spørgsmaalet om de bedst mulige Afsætningsforhold.

Her tror jeg, man maa være belavet paa, at Afsætningen maa ske ad den Vej, at Fiskene tilberedes, at man gaar over til en fælles og større Brug af Røgerier og Salterier og til Konservering af Fisk. Netop noget saadant har den gamle Lov jo forudsat. Det gik ganske vist saadan til, at Spørgsmaalet om at konservere Fisken forrige Gang egentlig fremkom pludselig under Forhandlingen, og der blev da indsat i Loven en Bestemmelse om, at Fiskeriforeningerne kunde faa Lov til at